

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.06.2012, sp. zn. 23 Cdo 3377/2010, ECLI:CZ:NS:2012:23.CDO.3377.2010.1

Číslo: 136/2012

Právní věta: K uplatnění práv vůči dopravci při ztrátě nebo nedoručení nákladu podle Úmluvy o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké přepravě (Montrealské úmluvy) se nevyžaduje reklamace ztráty nákladu podle článku 31 této Úmluvy.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.06.2012

Spisová značka: 23 Cdo 3377/2010

Číslo rozhodnutí: 136

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Smlouva mezinárodní, Smlouva o přepravě věci

Předpisy: čl. 31 předpisu č. 123/2003Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

M ě s t s k ý s o u d v P r a z e r o z s u d k e m z e d n e 23.7. 2009 u l o ž i l ž a l o v a n é, a b y z a p l a t i l a ž a l o b c i č á s t k u 12 745,34 Kč s úrokem z prodlení 9 % ročně z této částky od 8. 8. 2006 do 31. 12. 2006, a dále s úrokem 9,5 % ročně od 1. 1. 2007 do zaplacení a dále pro případ prodlení žalované počínaje dnem 1. 7. 2007 s úrokem z prodlení ve výši repo sazby stanovené ČNB a vždy takto znovu stanovené k prvnímu dni každého následujícího pololetí, zvýšené o 7 procentních bodů, až do zaplacení, ve zbytku žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Rozhodl tak poté, co byl jeho předchozí rozsudek ze dne 4. 9. 2008 zrušen usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 3. 2009.

Žalobou se žalobce jako vlastník profesionální videokamery v hodnotě 137 000 Kč, kterou potřeboval zaslat zahraničnímu dodavateli k provedení garančního servisu, domáhal zaplacení žalované částky (hodnota videokamery a ušlý zisk), jelikož zásilka nebyla doručena a došlo k její ztrátě.

Z přepravního listu a pro forma faktury soud prvního stupně zjistil, že D. Č. předal předmětnou zásilku o hmotnosti 8 kg k přepravě z místa odeslání Brno do místa určení Auckland, Nový Zéland. Z čestného prohlášení spojeného s dohodou ze dne 8. 2. 2007 soud zjistil, že žalobce pověřil D. Č. k předání předmětné videokamery, která byla ve vlastnictví žalobce, k přepravě žalované. Pro případ pochybností současně D. Č. postoupil veškerá práva a povinnosti vyplývající ze základní smlouvy uzavřené se žalovanou na žalobce.

Ohledně pojištění nebylo mezi účastníky nic dojednáno.

Soud prvního stupně vyšel ze zrušujícího usnesení odvolacího soudu (žalobce je aktivně legitimován, zásilka se ztratila při letecké přepravě) a posoudil odpovědnost žalované jako dopravce ve smyslu čl. 22 odst. 3 Úmluvy o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké přepravě, uveřejněné ve Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 123/2003 Sb. m. s. (dále jen „Montrealská úmluva“), takto: 8 kg x 17 jednotek za kg, tj. 136 x 33,054 (kurz SDR), což činí 4495,34 Kč a s připočtením fixních 8250 Kč ve smyslu čl. 23 Montrealské úmluvy výsledných 12 745,34 Kč. Dovodil přitom, že nebylo povinností žalované pojistit přepravovanou zásilku, když v tomto směru nebylo mezi účastníky nic ujednáno. Žalobci se rovněž nepodařilo prokázat, že by mu žalovaná poskytla nesprávné nebo neúplné informace stran tohoto pojištění.

K odvolání žalobce V r c h n í s o u d v Praze rozsudkem ze dne 17. 2. 2010 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu, ve kterém byla zamítnuta žaloba o zaplacení částky 140 854,66 Kč s příslušenstvím a ve výroku o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem I), a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok pod bodem II).

Odvolací soud vyšel ze zjištění, že žalobce objednal u žalované prostřednictvím internetu přepravu videokamery v ceně 137 000 Kč z Brna do místa určení Auckland, Nový Zéland. D. Č. předal za žalobce žalované k přepravě z místa odeslání Brno do místa určení Auckland, Nový Zéland, předmětnou zásilku videokamery o váze 7,8 kg k provedení záruční opravy. Žalovaná kameru převzala dne 11. 7. 2006. Přeprava měla být podle ujednání stran provedena letecky. Cena za přepravu byla dohodnuta ve výši 8520 Kč a byla při převzetí zásilky k přepravě žalované žalobcem zaplacená. Mezi účastníky je nesporné, že zásilka do místa určení nedošla, proto ji lze považovat za ztracenou. Z emailové korespondence mezi účastníky soud zjistil, že dopisem ze dne 22. 8. 2006 žalovaná vyzvala žalobce k zaslání písemné reklamace ztráty předmětné zásilky.

Odvolací soud dospěl k závěru, že předmětná letecká přeprava byla prováděna v režimu Montrealské úmluvy. V daném případě byla mezi žalobcem jako odesílatelem a žalovanou jako smluvním dopravcem ve smyslu čl. 39 Montrealské úmluvy uzavřena smlouva o letecké přepravě zásilky z místa odeslání Brno, Česká republika, do místa určení Auckland, Nový Zéland. O obsahu smlouvy svědčí přepravní doklad, jímž byla potvrzena objednávka přepravy učiněná prostřednictvím internetu žalobcem a který obsahuje podstatné části smlouvy o letecké přepravě ve smyslu čl. 5 Úmluvy, tj. místo odeslání a místo určení, jakož i dokument, v němž byla popsána povaha nákladu - videokamera (čl. 6 Úmluvy). Žalovaná si při uzavírání smlouvy výslovně nevymínila, že předmětnou přepravu pouze obstarává a také nepožadovala zaplacení pouze zasílatelské úplaty.

Soud prvního stupně se při posuzování věci nezabýval podstatnou náležitostí pro její posouzení, a to existencí písemné reklamace ztráty předmětné zásilky, která je podmínkou pro přípustnost žaloby na náhradu škody ve smyslu ustanovení čl. 31 odst. 3 a 4 Úmluvy. Podle čl. 31 odst. 2, druhé věty, Úmluvy musí být při zpoždění reklamace učiněna nejpozději dvacet jeden den ode dne, kdy bylo zavazadlo nebo náklad předán příjemci k dispozici. Podle odstavce 3 musí být každá reklamace učiněna písemně a předána nebo zaslána ve výše uvedené lhůtě. Podle odstavce 4, pokud ve stanovené lhůtě reklamace vnesena nebyla, není přípustná žádná žaloba vůči dopravci kromě případu, kdy by se dopustil podvodu. Odvolací soud dovodil, že žalobce před datem 22. 8. 2006 nezaslal žalované písemnou reklamaci ztráty zásilky. K předání kamery k přepravě žalované došlo dne 11. 7. 2006. Letadlo mělo do místa určení doletět za 5 až 6 dnů. Dle čl. 13 Úmluvy, nedošla-li zásilka do 7 dnů, kdy měla dojít, byl žalobce povinen ztrátu zásilky reklamovat ve lhůtě 21 dnů dle č. 31 odst. 2 Úmluvy, tj. do 7. 8. 2006. Z důvodu pozdní reklamace ztráty zásilky odvolací soud žalobu zamítl.

I v případě řádné reklamace by bylo správné omezení náhradové povinnosti žalované dle čl. 22 odst. 3 Úmluvy, jak dovodil soud prvního stupně v napadeném rozhodnutí, když žalobce netvrdil ani neprokazoval ve smyslu čl. 22 odst. 5 Montrealské úmluvy, že by žalovaná žalobci způsobila škodu

úmyslně nebo z nedbalosti. Pro úplnost odvolací soud uvedl, že soud prvního stupně uplatněný nárok nesprávně posoudil podle ustanovení § 601 a násl. obč. zák., což ovšem nemělo na správnost jeho rozhodnutí, pokud jde o zamítavou část, vliv.

Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce dovoláním, jehož přípustnost zakládá na § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř., přičemž uplatnil dovolací důvody podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. a), b) o. s. ř. a § 241a odst. 3 o. s. ř., tedy že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci a rozhodnutí odvolacího soudu vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Dovolatel namítá, že odvolací soud pochybil, když dospěl k závěru, že mezi žalobcem a žalovanou vznikla výhradně smlouva o přepravě věci. Žalobce je toho názoru, že mezi ním a žalovanou byla uzavřena zasílatelská smlouva. Žalobce má za to, že z vyjádření stran jednoznačně vyplývá, že úkony stran směřovaly k uzavření smlouvy zasílatelské, kde následně zasílatel na sebe převzal i odpovědnost za škody na zásilce během přepravy, ať už z důvodu samovstupu či z důvodu, že neinformoval žalobce o tom, u koho obstaral přepravní smlouvu.

Doklad označený odvolacím soudem jako mezinárodní letecký nákladní list, tj. přepravní list - daňový doklad ze dne 11. 7. 2006, neuvádí žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že se jedná o leteckou přepravu. Tento doklad neobsahuje ve smyslu čl. 5 bod a) Montrealské úmluvy místo odletu a místo určení, ale pouze označení odesílatele a příjemce, neobsahuje ani druh nákladu ani podpis odesílatele ve smyslu čl. 7 odst. 2 a 3 Úmluvy. Z tohoto dokladu není patrné, že byl vyhotoven ve třech vyhotoveních, jak předpokládá článek 7 odst. 1 Montrealské úmluvy. Ze samotného dokladu především vyplývá, že nebyl vystaven jako mezinárodní letecký nákladní list, ale byl vystaven žalovanou za účelem potvrzení převzetí zásilky a zároveň jako doklad o zaplacení dohodnuté ceny. Žalobce považuje závěr odvolacího soudu, že tento doklad je leteckým nákladním listem, z čehož vyplývá, že byla uzavřena smlouva o přepravě věci mezi žalobcem a žalovanou, za chybný, neboť je jak v rozporu s články 4, 5 7 a 11 Montrealské úmluvy, tak i s účelem a úmyslem žalované při jeho vystavování a potvrzování.

Žalobce se obrátil na žalovanou z toho důvodu, že nemá dostatek zkušeností s přepravou zásilek do Nového Zélandu, přičemž žalovaná společnost na svých webových stránkách slibovala profesionální služby zasílatele při obstarávání přeprav, a to i leteckých. Žalobce proto považuje za stěžejní prokázat, že smluvní vztah mezi žalobcem a žalovanou je ve svém základu smlouvou zasílatelskou. Vzhledem k závěru odvolacího soudu je současně nucen vypořádat se s postavením odesílatele.

Žalobce napadá závěr odvolacího soudu, že povinností žalobce bylo reklamovat nedodání zásilky u žalované do 7. 8. 2006. Článek 32 odst. 2 Montrealské úmluvy se týká povinnosti včasné reklamace při zpoždění nebo poškození zásilky. V daném případě se jednalo o ztrátu zásilky. Navíc odvolacím soudem aplikovaná lhůta 21 dní běží ode dne, kdy byl náklad předán příjemci k dispozici. V tomto případě nebyl náklad nikdy dodán, takže lhůta nemůže běžet. Odvolací soud dovodil počátek této lhůty z článku 13 Montrealské úmluvy, ale toto ustanovení řeší právní fikci ztráty zásilky, od níž může příjemce požadovat po dopravci náhradu škody, což není totožné se dnem dodání zásilky příjemci. Žalobce má tedy za to, že ani ve smyslu článku 12, ani článku 31 odst. 2 Montrealské úmluvy nebyl povinen při ztrátě zásilky činit reklamaci u dopravce ve lhůtě 21 dnů.

Dovolatel dále uvedl, že odvolací soud ve zdůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že i kdyby byla učiněna reklamace včas, pak by bylo správné omezení náhradové povinnosti žalované podle článku 22 odst. 3 Montrealské úmluvy, neboť žalovaná netvrdila ani neprokazovala úmysl či nedbalost ve smyslu článku 22 odst. 5 Montrealské úmluvy. V této souvislosti žalobce oponuje, že ve svém odvolání ze dne 10. 9. 2009 napadal aplikaci článku 22 odst. 3 Montrealské úmluvy a odkazoval i na

článek 29 Úmluvy CMR (vyhl. č. 11/1975 Sb.) a požadoval, aby nebyla žalované poskytnuta ochrana aplikací omezení náhradové povinnosti. Žalobce tedy jednoznačně požadoval, aby soud aplikaci článku 22 odst. 3 Montrealské úmluvy nepřipustil pro rozpor s dobrými mravy. Odvolací soud se sice nezabýval otázkou dobrých mravů, ale z podání žalobce bylo jednoznačně patrné, že považuje ve smyslu článku 29 Úmluvy CMR jednání žalované za rovnocenné úmyslu. Žalobce není bohužel přesvědčen, že lze ve smyslu článku 22 odst. 5 Montrealské úmluvy odepřít aplikaci článku 22 odst. 3 Montrealské úmluvy, ale pokud odvolací soud měl tento názor, tak měl žalobce na tento právní názor upozornit. Proto je rozhodnutí odvolacího soudu překvapivé.

Žalobce se bránil aplikaci článku 22 odst. 3 Montrealské úmluvy i poukazem na skutečnost, že ve smyslu článku 18 odst. 4 Montrealské úmluvy se toto omezení náhradové povinnosti vztahuje pouze na případy, kdy bude prokázáno, že ke škodě došlo v průběhu faktické letecké přepravy. Žalobce má za to, že ze spisu nevyplývá, že ke ztrátě zásilky došlo při faktické letecké přepravě. Pokud má odvolací soud za prokázané, že ke ztrátě zásilky došlo ve Francii, pak má žalobce za to, že toto skutkové zjištění nemá oporu ve spise, neboť pouhé tvrzení žalované a e-mail o telefonickém rozhovoru se zaměstnancem žalované nemohou tuto skutečnost dokázat. Žalovaná nikdy nedoložila, že by zásilku žalobce převzatou v Brně předala leteckému dopravci. Žalobce má tedy za to, že z tohoto důvodu neměl soud připustit aplikaci článku 22 odst. 3 Montrealské úmluvy, když nebyla prokázána ztráta zásilky při faktické letecké přepravě.

Z výše uvedených důvodů dovolatel navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Vrchního soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření k dovolání namítla, že přípustnost podaného dovolání je nutné posuzovat nikoliv podle § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř., ale podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. V daném případě dovolatel žádnou otázku zásadního právního významu nevymezil, proto je nutné podané dovolání odmítnout.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud po zjištění, že dovolání bylo podáno včas oprávněnou osobou, nejprve posuzoval, zda je dovolání přípustné.

Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Podle § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. je dovolání přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl jinak než v dřívějším rozsudku proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil. O takový případ se v dané věci nejedná (předmětem rozhodování odvolacího soudu byla pouze zamítavá část rozsudku soudu prvního stupně), přichází proto v úvahu pouze přípustnost dovolání, jejíž podmínky stanoví § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Ta je dána tehdy, pokud dovolání není přípustné podle písmena b) tohoto ustanovení a odvolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Ve smyslu § 237 odst. 3 o. s. ř. má zásadní právní význam zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je soudy rozhodována rozdílně, nebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak; k okolnostem uplatněným dovolacími důvody podle § 241a odst. 2 písm. a) a § 241a odst. 3 o. s. ř. se nepřihlíží.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno oprávněnou

osobou ve lhůtě podle ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., dospěl k závěru, že dovolání je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., neboť odvolací soud neřešil právní otázku, zda strany uzavřely smlouvu o letecké přepravě nákladu podle Montrealské úmluvy, či smlouvu zasílatelskou podle ustanovení § 601 a násl. obch. zák., v souladu s judikaturou.

Odvolací soud dovodil, že strany uzavřely smlouvu o letecké přepravě zásilky, o jejímž obsahu a uzavření svědčí přepravní doklad ze dne 1. 7. 2006 (článek 4, 5 a 11 bod 1 Montrealské úmluvy), jímž byla potvrzena objednávka přepravy učiněná prostřednictvím internetu žalobcem a který obsahuje podstatné části smlouvy o letecké přepravě ve smyslu ustanovení článku 5 Montrealské úmluvy, tj. místo odeslání a místo určení, jakož i dokument, v němž byla popsána povaha nákladu – videokamera (článek 6 Montrealské úmluvy) a na kterém je převzetí k přepravě předmětné zásilky dne 11. 7. 2006 žalovanou potvrzeno.

Podle čl. 4 bodu 1 Montrealské úmluvy při přepravě nákladu musí být vydán letecký nákladní list.

Místo vydání leteckého nákladního listu může být použit jakýkoliv jiný prostředek, v němž budou obsaženy informace o přepravě nákladu. Pokud se použije takový jiný prostředek, musí dopravce na požádání odesílatele vystavit odesílateli potvrzení o převzetí nákladu k přepravě, které umožní identifikaci nákladu a přístup k informacím obsaženým v takovém jiném prostředku (čl. 4 bod 2 Montrealské úmluvy).

Podle článku 5 Montrealské úmluvy letecký nákladní list nebo potvrzení o převzetí nákladu k přepravě musejí obsahovat a) vyznačení míst odletu a určení; b) pokud jsou místo odletu a určení na území jedné smluvní strany a byla dohodnuta jedna nebo několik zastávek na území jiného státu, vyznačení nejméně jedné takové zastávky; a c) vyznačení druhu a hmotnosti nákladu.

Podle článku 7 Montrealské úmluvy letecký nákladní list odesílatel vyhotoví ve třech prvopisech (bod 1). První vyhotovení je označeno „pro dopravce“ a je podepsáno odesílatelem. Druhé vyhotovení je označeno „pro příjemce“ a je podepsáno odesílatelem a dopravcem. Třetí vyhotovení je podepsáno dopravcem, který je odevzdá odesílateli po převzetí nákladu k přepravě (bod 2). Podpis dopravce a odesílatele může být nahrazen tiskem nebo razítkem (bod 4). Vyhotoví-li na žádost odesílatele letecký nákladní list dopravce, má se za to, že tak dopravce učinil v zastoupení odesílatele, pokud nebude prokázán opak (bod 4).

Podle článku 11 bodu 1 Montrealské úmluvy letecký nákladní list nebo potvrzení o převzetí nákladu je přímým důkazem o uzavření přepravní smlouvy, převzetí nákladu k přepravě a podmínkách přepravy, které jsou v něm uvedeny.

Podle článku 39 Montrealské úmluvy ustanovení uvedená v hlavě V této úmluvy platí v případech, kdy osoba (nadále označovaná jako „smluvní dopravce“) jako podnikatel uzavře přepravní smlouvu podle této úmluvy s cestujícím nebo odesílatelem a nebo s osobou, která jedná v zastoupení cestujícího nebo odesílatele, a jiná osoba (nadále označovaná jako „skutečný dopravce“) provede na základě zmocnění smluvního dopravce celou nebo část přepravy, avšak není pro tuto část přepravy postupným dopravcem ve smyslu definice v této úmluvě. Existence takového zmocnění se předpokládá, pokud není prokázán opak.

Dovolatel namítá, že mezi ním a žalovanou byla uzavřena zasílatelská smlouva, nikoliv smlouva o přepravě věci. Odvolací soud učinil závěr, že mezi stranami byla uzavřena přepravní smlouva v režimu Montrealské úmluvy, neboť dovodil, že přepravní doklad ze dne 1. 7. 2006 je mezinárodním nákladním listem ve smyslu čl. 5. Podle skutkových zjištění, jimiž je dovolací soud při přezkoumání dovolání přípustného podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. vázán a není oprávněn je přezkoumávat, obsahoval přepravní doklad ze dne 1. 7. 2006 místo odeslání a místo určení, přičemž

v dokumentu z téhož dne (zřejmě proforma fakture) je vymezena povaha nákladu - videokamera o váze 7,8 kg. Odvolací soud dále uzavřel, že žalovaná si při uzavírání smlouvy nevymínila, že předmětnou přepravu pouze obstarává a také nepožadovala zaplacení pouze zasílatelské úplaty, která by byla řádově několikanásobně nižší, než cena za provedení přepravy, zaplacená v tomto případě žalobcem ve výši 8250 Kč. Na základě učiněných skutkových zjištění ovšem nelze dospět k závěru, že přepravní list je současně mezinárodním nákladním listem a ve smyslu článku 11 odst. 1 Montrealské úmluvy prokazuje uzavření přepravní smlouvy. V přepravním listu je uvedeno místo odeslání, nikoliv místo odletu, jak vyžaduje ustanovení článku 5 Montrealské úmluvy. Ze skutkového zjištění se současně nepodává, že by přepravní doklad, jak ho specifikuje odvolací soud, byl vyhotoven ve třech prvopisech, jak vyžaduje čl. 7 Úmluvy, a že by byl ve smyslu tohoto článku řádně podepsán. Právní posouzení věci odvolacím soudem, který na základě tohoto přepravního dokladu dovodil, že došlo k uzavření smlouvy o mezinárodní letecké přepravě, je tudíž nesprávné, neboť vzhledem ke zjištěnému obsahu tohoto přepravního dokladu nelze aplikovat ustanovení článku 11 bodu 1 Montrealské úmluvy. V dalším řízení bude muset odvolací soud znovu posoudit povahu smluvního vztahu mezi účastníky, přičemž bude zřejmě třeba, aby provedl výklad právního úkonu stran postupem podle ustanovení § 35 odst. 2 obč. zák. a § 266 obch. zák. V rámci tohoto posouzení se bude muset vypořádat i s námitkami dovolatele, že žalovaná opakovaně v řízení tvrdila, že ve vztahu k žalobci vystupovala v postavení zasílatele. Pokud by na základě tohoto nového posouzení dovodil, že mezi stranami došlo k uzavření zasílatelské smlouvy, posoudí odpovědnost žalované podle ustanovení § 601 a násl. obch. zák.

Pokud by odvolací soud v dalším řízení ve věci dovodil, že mezi účastníky řízení došlo k uzavření zasílatelské smlouvy, pak je nutné zjistit, zda žalovaná v postavení zasílatele informovala žalobce o osobě dopravce, se kterým uzavřela přepravní smlouvu. Pokud zasílatel o osobě dopravce příkazce neinformuje, má příkazce právo vymáhat splnění závazku z přepravní smlouvy přímo na zasílateli, potažmo má právo se na něm domáhat náhrady škody, která mu vznikla porušením jeho povinností jak v postavení zasílatele, tak v postavení smluvního dopravce (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2007, sp. zn. [32 Cdo 348/2007](#), veřejnosti dostupné na internetových stránkách Nejvyššího soudu, [www.nsoud.cz](#)).

Žalobce dále napadá závěr odvolacího soudu, že povinností bylo reklamovat nedodání zásilky u žalované do 7. 8. 2006.

K posouzení povinnosti reklamace u ztráty nákladu podle Montrealské úmluvy je třeba vyjít z následujících skutečností. Podle čl. 31 odst. 2 Úmluvy musí v případě poškození zapsaného zavazadla nebo nákladu oprávněný příjemce uvědomit dopravce o poškození neprodleně, jakmile je zjistí, nebo nejpozději do sedmi dnů ode dne převzetí v případě zapsaného zavazadla a do čtrnácti dnů po převzetí v případě nákladu. Při zpoždění musí být reklamace učiněna nejpozději dvacet jeden den ode dne, kdy bylo zavazadlo nebo náklad předán příjemci k dispozici. Toto ustanovení Úmluvy hovoří o povinnosti včasné reklamace v případě poškození nebo pozdního dodání zapsaného zavazadla nebo nákladu, nikoliv při jejich ztrátě. Lhůty pro včasnou reklamaci se u poškození či pozdního dodání počítají od okamžiku převzetí zavazadla nebo nákladu příjemcem. Úmluva ve všech svých ostatních ustanoveních důsledně rozlišuje mezi konkrétními případy, tj. zničení, poškození, ztráta či zpoždění části nákladu. U povinnosti včasného oznámení reklamace v článku 31 Úmluvy je upraven postup pouze při poškození zavazadla nebo nákladu a zpoždění s přepravou. Z toho vyplývá, že toto ustanovení nelze analogicky použít pro případ ztráty nákladu ve spojení s článkem 13 Úmluvy, podle něhož je příjemce oprávněn uplatnit vůči dopravci svá práva vyplývající z přepravní smlouvy, pokud dopravce přizná ztrátu přepravovaného nákladu nebo nedošel-li náklad ani po uplynutí sedmi dnů ode dne, kdy měl dojít. Povinnost uvědomit dopravce o ztrátě nákladu zde není stanovena.

Pokud se jedná o limity odpovědnosti podle čl. 22 Montrealské úmluvy, pak je nutné připomenout, že podle ustanovení čl. 22 odst. 5 Montrealské úmluvy lze vyloučit limitaci náhrady škody, pokud se

prokáže, že ke škodě došlo jednáním nebo opomenutím dopravce, jeho zaměstnanců nebo agentů učiněným úmyslně se záměrem způsobit škodu nebo z nedbalosti s vědomím, že ke škodě pravděpodobně dojde, pouze u zpoždění při dopravě osob podle čl. 22 odst. 1 nebo v případě zničení, ztráty, poškození nebo zpoždění při přepravě zavazadel podle článku 22 odst. 2 Montrealské úmluvy. Článek 22 odst. 5 Montrealské úmluvy limitaci náhrady škody pro případ zničení, ztráty, poškození nebo zpoždění nákladu podle odstavce 3 tohoto článku neupravuje. Z toho důvodu není nutné zabývat se námitkami žalobce, které se týkají aplikace článku 22 Montrealské úmluvy, neboť tyto námitky jsou irelevantní.

Z výše uvedeného je zřejmé, že rozsudek odvolacího soudu není z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný. Nejvyšší soud proto rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 2, části věty za středníkem, o. s. ř. zrušil a věc mu podle ustanovení § 243b odst. 3 o. s. ř. vrátil k dalšímu řízení.